

Den Helige Mikael's dag

Tom Hardts postilla, andra årgången
Predikotext Mark 10:13-16.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna festdag, som i somliga evangelisk-lutherska kyrkoordningar bär namnet *"Årkeängeln S:t Mikael's och alla änglars fest"*, har i vår evangeliebok rubriken *"Barnen och änglarna"*. Man har understundom funnit denna formulering banaliserande, idylliserande, frammanande bilden av gångna tiders glättade bokmärken. Den faran kan dock bara uppstå, om man skiljer rubriken från det stränga, högheliga evangelium, som den skall sammanfatt, och som vi hört från altaret. Det evangeliet talar verkligen om *"Barnen och änglarna"* men med all skärpa och stort allvar. Ljudet av änglavingar är där den kämpande himmelska härskarans närvarosignal, som skall skapa lystring i den jordiska, kämpande kyrkans läger. Så måste det vara, därför att denna festdags evangelium har ett mäktigt anslag, som för oss direkt in i trons huvudpunkt, i livets viktigaste fråga.

Den fråga, som inledde evangeliet, är *"Vilken är den störste i himmelriket?"*, omedelbart besvarad av Jesus med orden: *"Sannerligen säger jag eder: Om I icke omvänden eder och bliven såsom barn, skolen I icke komma in i himmelriket. Den som så ödmjukar sig, att han bliver såsom detta barn, han är den störste i himmelriket."* Med dessa ord står vi inför trons hjärtpunkt, inför den kristna huvudläran, inför läran om rättfärdiggörelsen genom tron allena för Jesu Kristi skull. Inträdet till Guds rike, upptagandet till hans barn sker aldrig genom någon mänsklig insats, genom någon vår fromhet, genom något stort hos oss. Bara en väg till Gud finnes: genom den omvändelse, genom den pånyttfödelse, där vi vänder tillbaka till barnets ringhet, dess frånvaro

av storhet, och låter oss beskänkas av Gud med himmelrikets gåva av nåd, med *"tro på mig"*, med tro på honom, som i dopet utkorat och saliggjort oss. Bara genom återvändandet till den oförtjänta dopnåden, bara genom att i tron på nytt nedstiga i dopfontens nåderika livets vatten, bara genom att ingenting vara, blir vi *"den störste i himmelriket"*. Detta är himmelrikets hemlighet, rättfärdiggörelsen genom tron allena för Jesu Kristi skull, som också uttrycks med orden: *"Men den som upphöjer sig, han skall bliva förödmjukad, och den som ödmjukar sig, han skall bliva upphöjd"*. (Matt. 23:12)

Därmed är, i motsats till all falsk människoreligions beundran av den vuxna människans avgörande, *"dessa små som tro på mig"* centralgestalter i Guds rike, inte blotta möjligheter, provkandidater eller rentav ovidkommande personer utan förebilder för apostlar, exempel för varje kristen. Längre kan vi inte komma än att tro oss vara Guds utkorade, av honom pånyttfödda barn, vara helt och hållet beroende av honom för vår kristna existens. Detta är storhet, sann storhet, den enda storheten, att vila blott i Guds gärning, i hans ingripande, i hans evangelium. Mot detta går all världens makter till storms, ty de hatar rättfärdiggörelsen genom tron allena för Jesu Kristi skull, och älskar rättfärdiggörelsen genom gärningarna för vår fromhets skull. Det är i den kampen, som det gäller att hugga av hand och fot, att bjuda motstånd till det yttersta, att beskydda och bevara *"dessa små som tro på mig"* för falsk lära, för förförelse genom falska lärare. I den kampen tar den helige Mikael och alla änglar del. De kämpar för de i dopet pånyttfödda barnen, för rättfärdiggörelsen genom tron allena, för en rätt, evangelisk-luthersk

religionsundervisning åt våra barn. Härom säger vi så:

I. de heliga änglarna hämtar sin helighet från Gud ensam,

II. de heliga änglarna försvarar på jorden rättfärdiggörelsen genom tron allena,

III. de heliga änglarna försvarar på jorden barnens dop och undervisning.

I. De heliga änglarna hämtar sin helighet från Gud.

Det namnet "Mikael" betyder "Vem är såsom Gud?". Ärkeängelns närhet till Gud, hans genomlysthet, hans fullkomliga helighet och fromhet, bärs av den ostörda insikten, att allt detta är Guds gåva, Guds fria skänk, varav ärkeängeln är helt och hållet beroende. Det namnet "Vem är såsom Gud?" avvisar varje tanke på självständighet, ett egenvärde, som så ondskefullt strålar fram ur den onde ängels förespegling: "så att I bliven såsom Gud". (1 Mos. 3:5) Den sanna fromheten är ingen sådan uppblåsthet, inget högmod, utan är fylld av tron på Guds upphöjdhed, på avståndet och skillnaden mellan Skapare och skapelse och har sin glädje i att ständigt utropa detta i sitt trefaldiga "Helig".

II. De heliga änglarna försvarar på jorden rättfärdigheten genom tron allena.

Det fältropet "Vem är såsom Gud?", det tillbedjande upphöjandet av Gud som allena Herre, som allena helig, ger återskall på jorden i

änglarnas kamp för vår förkunnelse av rättfärdiggörelsen genom tron allena. Bara så förkunnas Gud såväl på jorden som i himmelen som allt gotts upphov, som den, som ensam har allt i sina mäktiga händer. Bara så tystas Satans "så skolen I bliva såsom Gud", förkunnelsen om den egna viljeavgörelsen, upphöjandet av människan som sin egen lyckas smed. Så skall vi fröjdas åt att vår predikstol står under sådant beskydd, så sant som det heter om änglarna, att de är "tjänsteandar, som sändas ut till tjänst för deras skull som skola få frälsning till arvedel". (Hebr. 1:14)

III. De heliga änglarna försvarar på jorden barnens dop och undervisning.

Dagens predikotext pekar på hur Jesus till sitt rike vill församla just barnen: "Låten barnen komma till mig, och förmenen dem det icke; ty Guds rike hör sådana till". Detta nödvändiga, av Jesu befallda kommande sker genom det heliga dopet, reningen från arvsyndens förbannelse, den tvagning, som vi inte får förmena barnen. Dess fullföljande sker i dopundervisningen, varigenom förförelsen, den falska förkunnelsen avvärjs, ja, "ve den människa genom vilken förförelsen kommer", genom vilken falsk tro inympas på barnet. Om detta dop och denna undervisning gäller, att de sker under skydd och vård av den helige Mikael och alla änglar, som "alltid se min himmelske Faders ansikte". Detta skall vara till tröst och glädje i vår kamp.

Amen.